

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ರಾಯನಕೆರೆಯ ಪ್ರಕರಣ, ರಾಜಮಹಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿವೇಶನಗಳ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆನು. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯವಹಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ಇದು ಮಾಜಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಆಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ರವರು ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡುವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಪಡೆಯ ಬಹುದು.

MATTERS UNDER RULE 312

(i) *Conflicting Statements by the Minister in Respect of Mahatma Gandhi*

SRI C.M. ARUMUGHAM (K.G.F.).—I want to know whether there is harmony and unity in the present Cabinet. The Minister of State for Major Irrigation Sri H. N. Nanje Gowda stated in a meeting at Mysore on the 4th instant that people who have not studied properly the work of Mahatma Gandhi.....

MADAM SPEAKER.—The hon. member has not given notice of it. Some other hon. Members have given notice of this and let them raise it.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನೇ ಯಾವರೇ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವಿಧಿವಿಧವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ "ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮೈಸೂರಿನ ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಗಳೆದಿದ್ದನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಆದಾದನಂತರ ನಂಜೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅರಿವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಅವರ ತತ್ವ, ಧೈಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಕಂಡರೆ ಆನೆಯನ್ನು ಇರಲಿ ಎಂದೂ ಹೇಗೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ ಹಾಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ, ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನಾದರಣೆಯವಾಗಿ ಕಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀತಿ, ನಿಯಮ, ದೋರಣೆ ಒಂದೇಸಮನಾದ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮಗೆ ತಿಳಿದವಾಗ್ಗೆ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ಅಮಲಿಬಿಡುವುದು ಹೀಗಾದರೆ ದೇಶ ಯಾವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು ? ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ? ದೇಶದ ನೀತಿ ಏನು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ನೀತಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿ ಜನತೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆದರ್ಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನು, ನೀತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

† SRI C.M. ARUMUGHAM.—In supporting my friend Sri Siddappa, I would like to say a few words. I am not concerned as to how the Government is viewing the philosophy of Gandhiji. Everybody knows that Sri B. Basavalingappa, Minister for Municipal Administration spoke about Mahatma Gandhi at Mysore, and the matter was raised here by Sri Deve Gowda. This matter was also raised in the Upper House. Now that Sri H. N. Nanje Gowda, Minister of State for Major Irrigation has stated at Mysore that the party leaders at the State and Central level should give directions to persons who talked loosely about Gandhiji, it means there is dispute between these two Ministers. I feel that his talk is without any study. He has stated that persons like Dr. Ambedkar had openly acknowledged the greatness of Gandhiji and that Harijans would not have improved for centuries to come had it not been for Gandhiji. That means to say he is linking these Harijans with Ambedkar—cum Basavalingappa. This is a sort of an indirect attack against Dr. Ambedkar. Sri Basavalingappa is a Congressman but if you go deep into his history, it requires little concession by the top leaders of the Congress Party and the Government. Sri Nanjegowda's statement at Mysore amounts to a sort of a censure on the functioning of the Minister Sri Basavalingappa. Therefore I submit that the Government should come forward and say whether Sri Basavalingappa has committed wrong and that he must be removed. If Sri H. N. Nanjegowda has created disunity by challenging openly a senior Minister, then action should be taken against him. We are interested in this way that there is no harmony, no unity, no oneness and no teamwork in the present Ministry.

What they talk outside the House has been made a point for discussion on the floor of this House. I have brought a cutting from the Indian Express in which it is reported that Sri Nanjegowda replying to Sri Basavalingappa has stated that Gandhiji has improved the lot of all the Harijans and gave them a social status which was not available to them for centuries. To speak lightly of the philosophy of Mahatma Gandhi is nothing but a grave injustice done to him. He Sri Nanjegowda further says that the party leaders at the State and National level would give proper direction to avoid such loose talk indulged by Sri Basavalingappa.

Sri Nanjegowda is too small a man to speak about Dr. Ambedkar and I do not think he has studied the books written by Dr. Ambedkar. We may agree with great men but all people cannot agree hundred percent with the great men. Sri Nanjegowda by bringing in the name of Dr. Ambedkar and the Harijans is trying to create an issue of communalism. In our country fortunately or unfortunately casteism is still prevalent. Because Sri Basavalingappa said something about Mahatma Gandhi, Sri Nanjegowda has brought the issue of Harijans. Therefore I would like to know whether there is a censure motion against Sri Basavalingappa. Sri H. N. Nanjegowda thinks that he is

(SRI C. M. ARMUGHAM)

the Chief Minister—a defacto Chief Minister and a de jure Chief Minister. Is it a fact that Sri Nanjagowda has become the Chief Minister if it is so, how long is he going to be Chief Minister? Whether it is a fact that Sri Basavalirgappa has not studied the philosophy of Mahatma Gandhi or the philosophy of Dr. Ambedkar? These are some of the points which I wanted to bring to the notice of this House.

SRI K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests).—I raise a point of order. Hon. member Sri C. M. Armugam talking about Sri Nanjagowda has attributed a motive to him saying that he has tried to create casteism or differences between caste and caste. Such issues should not be raised on the floor of this House. Moreover this is not a point included in the agenda of the House. This is a very important point which will attract the attention of the public.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—I thought Sri K. H. Patil knows something about Co-operative Societies and Agriculture but now I have realised that he knows something more.

SRI K. H. PATIL.—Every Hon. Member has a right to raise a point of order at any time. Madam Speaker, this is a very holy forum in which we cannot try to attribute motives of differences or create an ill feeling between a community and a community. A part from that, if he wants to raise this issue, he must give notice of a motion in proper form and it should be agreed to by the Hon. Speaker, or he must draw the attention of the Speaker through a notice or he must give a notice to the Hon. Minister Sri Nanjagowda saying whether it is a fact that you have become the defacto Chief Minister if it so, since when etc? Therefore my point of order is that he should not frequently stand up and say that "I want to say something whether it is legal or illegal."

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ್ರಿಕಲ್ಟರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಎತ್ತಿದ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಲ್ಡ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಇದೆ. ಜಾತಿ ಕುಲದ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಎತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮನ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನೋಟೀಸ್‌ಗೆ ಶ್ರೀಮನ್ ಆರ್ಯಗಂಧರರು ಸಪೋರ್ಟಿಂಗ್ ಆಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪೆಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಏನು ಫೀಲ್ ಅಯಿತ್ತೋ ಹಾಗೆ ಅವರು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಇಪ್ಪತ್ತನೈವನ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಧಿಸ್ತೇಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರಿಗೆ ಏನು ಅನಿಸಿತೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಡಿಫ್ಯಾಕ್ಟೋ, ಡೀ ಜೂರೇ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅವರು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಆಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮೆಂಬರ್‌ಶ್ರೀ) —ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ತಂದಿರುವ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುವವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು,

ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ವೋಲ್ಟನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ರಾಚಯ್ಯನವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಶ್ರೀ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಕೋಮಿನವರು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬರು ಈ ಕಡೆ ಹೇಳಿದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಆ ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನಂದರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವವರೇ ಆದರೆ ಅವರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತು ಕೂಡ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇವರಿಗಿಲ್ಲ ಶಾಪ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು ಅನುಚಾರ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏಕೆ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ರೀತಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಅವರು ಹೇಳಿದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಇವರು ಹೀಗೆ ಕಿತ್ತಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಕಿತ್ತಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಖ್ ಇಲ್ಲ. ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಖ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಂಜೇಗೌಡರೂ ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪು. ನಂಜೇಗೌಡರು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅರ್ಥವಿದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವರೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. —ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ದೊಡ್ಡ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬರುತ್ತಿದೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾತು ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಕುರಿತೇ ಹೇಳಿರುವುದು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ನೇತಾರರು ಇವರಿಗೆ ವಿಷಯ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ, ಅವರ ತತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರವರೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಪ್ತತರವಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಏ ನೀಡ ಜಡ್ಡು ಪರಗೂ ಎಲ್ಲ ಸರಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನ ಅನೇಕ ತರಹ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವಿವಾದವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಾಗಲೂ ಅವರಿಗೆ ಕಾಣತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಯು ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಭಾಸವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಉಚಿತವಲ್ಲ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. —ಪ್ರಚಾರವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರು ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿರುವ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಾಗ ಅವರು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೆಚ್ಚಿದ ನೇತಾರರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಹೇಳಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ವಿದ್ಯದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಸಮಕ್ಷಮ ಕಾಳಿತುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ)

ಹೋದರೆ, ಬಹಿರಂಗ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಉಪನಾಯಕರಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಂತಾಗುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.

SRI AZKEZ SAIT (Minister for Labour).—It is the family affair of the Ministry. We will look into these things. When that is the position why should the Hon. Opposition Members raise all these things ?

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಇದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಈ ತರಹ ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿವಾದ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಎನ್ನುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಕಾಂಟ್ರಿಡಿಸ್ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಅದರ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಏಕೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ? ಗಾಂಧಿ ವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರವರ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ನಾನು ಗಾಂಧಿ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನ ಗಾಂಧಿವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಇರುವವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

೨-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಅದರ ಈ ಸಭೆಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುತ್ತದೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದು ಬಿಂದುವಿಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಈ ಸಭೆಯು ವೇಳೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಹೆಸರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಡೆ ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟರು ಎದ್ದು ಬಂದು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಅಫೇರ್ ನಾವು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ನೀವು ಯಾಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜವಾಗಿ ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಎಂದು ಕೈ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಡಿಸ್ಟನರಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಓದುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. —ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅರ್ಥ ಇದೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಹನುಮಂತನ ಬಾಲದ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆದಿದೆ. ನಾನು ಆದರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹೋಗಲಿ? ನನಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಮರೆತು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಯಾಕೆ ಅವರನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು? ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪೋಲೋ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟರೆ ಯಾರೂ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಕರಣ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬರಲಿ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮತ್ತು ಡಾ|| ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. —ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಕೆಳದಿ ಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ದೇ ಅದಂತಹ ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನಂಜೇಗೌಡರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಆರಂಭದವರು ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು ಈಗಾಗಲೇ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ನಾನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಮುಖಂಡರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ, ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ ಎನ್ನುವು ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಇದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿವಸವನ್ನು ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಜಾದಿನ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬವಾಗಿ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಳುತ್ತಾ ರಜಾ ದಿವಸವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ೨೫ ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಮುಖಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆತನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅರ್ಹತೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯ ವರ್ಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಯಾರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರೂ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆ ರೀತಿ ಇದರ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ ಆದರೆ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಾಗಲೀ ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಾದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ, ಸಭೆಯ ಉಪನಾಯಕರಾಗಲೀ ಸೃಷ್ಟಿಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ? ಅವರ ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬ ಎಂದು ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೇ? ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಲಿನ್‌ನ ಶವವನ್ನು ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಬೇಕೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಕರಣ ಬೇಕು. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪೋಲೋವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಇರಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ? ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕೇ? ಈ ರೀತಿ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪೂಜ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೇ, ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ We call Mahatma Gandhi as father of the Nation. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ, ಸ್ಥಾನಮಾನ ಇದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇವೊತ್ತು ಪೂಜ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಎದ್ದಿರತಕ್ಕ ವಿವಾದಗಳು ಕೊನೆಗಾಣಬೇಕು. ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರು ಮಾತನಾಡಲಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಧುರೀಣರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಎದ್ದಿರತಕ್ಕ ಗೊಂದಲವನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಡಾ|| ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಆಳತೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಹುದು ಅವರಿಗೆ ಆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. As Devegowda I have no such personolity to speak about Gandhiji ಈ ವಿವಾದದಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಗಾಂಧಿ ಜಯಂತಿಯ ದಿನ ರಜಾದಿನ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿರೂ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ವುದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು, ರಾಜಭಾಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಪೋಷಣೀವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ — ಮೇಡಂ ಸ್ಪೀಕರ್, ಈಗಾಗಲೇ ಅವರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನಗೆ ಆಶೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಹಿರಿಯರು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವವರು ಮತ್ತು ಇವರು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದವರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಏನು ಬರುತ್ತೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್‌ರವರು ಈಗ ತಾನೇ ಹೇಳಿದರು ಇದು ಒಂದು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಅಫೇರ್, ಇದನ್ನು ಅವರೊಳಗೆ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಇದಕ್ಕೇ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಇಂದುಯಾರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪಿರಿಚ್ಯುಯಲ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದು. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡೇ ಇಂದು ಸರಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಕೂಡ ಅವರ ಊರಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮೊದಲು ರಾಜಭಾಟಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಮಾಧಿ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಎಂಬ ಒಂದೆಡೆಯೇ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೈರೇಗೌಡರು ಹೇಳುತ್ತ ಇದಕ್ಕೇನು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ಕಳ್ಳೇಕಾಯಿ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬಾರದು. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಅದುದರಿಂದ ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪೋಷಣೀದ ಬಗ್ಗೆ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಅವರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಎನ್ನುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಗೌರವವಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕವೇಣಿ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಹಿಂಸೆಯ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಡಾ|| ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರೂ ಅಂತಹ ಒಬ್ಬರು ನಾಯಕರು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಈಗಾಗಲೇ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥ ಮಾಡಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಿನಿ ವಾದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯ ಶಿಸೇ ತಾರೀಖಿನ ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಇದೆ. —

ಗಾಂಧೀಯ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಲಘು ಮಾತು ತರವಲ್ಲ.

“ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡುತ್ತಾ ‘ಗಾಂಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆಳವಾದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಅರಿವು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಂಥವರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ಅಪಚಾರ ಎಸಗಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ’ ಎಂದು ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಬಕವಲಿಂಗಪ್ಪ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೇಳಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದರು.”

ಮುಂದೆ ಇದೇ ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಹೆಡ್ಲಿಂಗು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—

ಸಚಿವರಿಗೆ ಸರಿಯೇ ?

ಗಾಂಧಿ ವಿರುದ್ಧ ಅಕ್ಷೇಪಾರ್ಹ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸಚಿವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸರಿಯೇ ? ಹಾಗೂ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಯೋಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ? ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ

‘ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ವರಿಷ್ಠರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಅವರು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಿ ಸೂಕ್ತ ಆದೇಶ ಕೊಡುವರೆಂಬ ಆಶಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಸಚಿವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರು’ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣರವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯೂ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅದು ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಸಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿರುವವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶನಾರಾಯಣ್.—ನನ್ನ ದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಅಫ್ ಆರ್ಡರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಕೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ರೂಲಿಂಗ್ ಬಂದಿದೆ. ತಾವು ಹಿಂದೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದವರು, ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸದರ್ಭಗಳನ್ನು ಸಚಿಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಕ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದು, ಅವರ ಪಾರ್ಟಿಯೊಳಗಿನೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಜಜ್ಜಾಸೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಹಾಗೂ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಹೋರಾಟದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯರಾಗಿದ್ದಂತಹವರ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ತತ್ವದಿಂದ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಅದನ್ನು ತಾವು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ ಇವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೇ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳವರಿಗೂ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತರಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಂದು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದಂತಹವರು, ಹಾಗೆ ಒಂದು ದೇಶದ ನಾಯಕರಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಘಟನೆಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಮಹತ್ವ ತಂದುಕೊಟ್ಟಂತಹವರು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕತ್ವದ ಸರ್ಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದೂ ಸಹ ಇದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೆಯವರು ಸಹ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಬಹುದೇ ಹೊರತು ಕೇವಲ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇಬ್ಬರು ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವ ವಿಚಾರವೇ ಹೊರತು, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಅಥವಾ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಶಃ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಡಾ|| ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜೀ ಯವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಇಬ್ಬರು ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರಲ್ಲ. ಅವರುಗಳು ಇಡೀ ದೇಶದ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು ಇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯ ವ್ಯಕ್ತಿಶಃ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ, ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಆ ಪಕ್ಷದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದು ರಾಜ್ಯ ನೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜೀಯವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಿಯೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ವಾರ್ಥಿಗಳು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿರಬಹುದು ಆ ರೀತಿ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ಅಥವಾ ತಪ್ಪೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಪಕ್ಷದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೇನಾದರೂ ರಾಜ್ಯದ ನೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದ್ದು ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಅವಶ್ಯಾಸ ಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದು ರಾಜ್ಯದ ನೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜೀಯವರ ತತ್ವಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರೂ ಅಂದೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮೊದಲು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

† SRI S. M. YAHYA (Bhatkal).—Madam Speaker, the matter before the House is not a matter of Government policy and therefore the question of joint responsibility will not arise. Therefore, Ministers can differ. Secondly, neither Sri Basavalingappa nor Sri Nanje Gowda has shown any disrespect to the Father of the Nation. Sri Basavalingappa has made it clear in this House also that he has not shown any disrespect to Gandhiji. Sri Basavalingappa might have differed in certain respects but nowhere has he said that he is disrespecting the Father of the Nation, Bapuji. Therefore, the matter does not arise and there is no joint responsibility and this matter may kindly be closed.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಹುಶಃ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತಿಗೋಸ್ಕರ ಅವರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಏನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ ಅದು ಸರಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅದು ಭಾಗಶಃ ವರದಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ಪೂರ್ಣ ಪಾಠವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾತುಗಳು ಬಂದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು

ಪ್ರಕಟಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣ ಪಾಠವೇನಾದರೂ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಸಿವಿಸಿ ಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂದಿನ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯ ವಾರಾಣಸಿಗೌಡರಿದ್ದರು, ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಖ್ಯ ಅಧಿಕಿಗಳಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಆದರೆ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸಹ ಆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನೇ ಕೊನೆಯ ಭಾಷಣಗಾರ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಡಾಯವಾಗಿ ಕೇಳಿದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದನ್ನು ವಿಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಎಂಬುದಾಗಿ ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳಿದಾಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ನಾನೇನು ಸರ್ವಜ್ಞ, ಪ್ರಾಜ್ಞ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಇಷ್ಟೆ, ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಆಹವತೆ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಅಂಹಿಸಾವಾದಿಗಳಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಾಳನ್ನು ದಾಳಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ತ್ಯಾಗ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು, ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೇ ನನಗೆ ಅನುಮಾನವಿದೆ, ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ತ್ಯಾಗ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ನನ್ನಿಂದ ಅವರ ವಿಷಯ ಕೇಳುವುದು ಕುರುಡು ಆನೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ; ತ್ಯಾಗ ಜೀವನ ನಡೆಸದೇ ಇರುವಾಗ, ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ನೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನವಿರುವುದರಿಂದ, ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕು ನನಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ ಆಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಶಾಸಕನಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಸೋದರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಯವರ ಆದರ್ಶದ ಬಗ್ಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅರಿವು ನನಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಬಲ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

3.00 P.M.

ಮತ್ತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಲಘುವಾದ ಮಾತನ್ನು ಆಡುವುದು ತರವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಆಮೇಲೆ ಅವರು ಮುಂದುವರಿದು ಈ ರೀತಿ ಸಚಿವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಒಬ್ಬರು ಸಚಿವರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸಚಿವರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ನೀವು ಯಾವವರು, ಆ ವಿಷಯ ನಿಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ-ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ-ದೊಡ್ಡವರು ಪರಿಷ್ಕರಣ ಇದ್ದಾರೆ, ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಾಯಕರು ಇದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ನೀವೇಕೆ ಅದನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಬಿಡಿ. ಅದು ನಿಮಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ, ನೀವು ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಬಿನ್ನಾಗಿ ಒದಿ ಪಾಸು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ, ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ, ಅದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ, ನೀವು ಕಲಿಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸೀಮಿತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾ ನನ್ನ ಬಾಷಣದ ಪೂರ್ಣ ಪಾಠ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ನಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಕಷ್ಟದ ಮಾತು. ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ದರ್ಶನದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಅನ್ನು ನಾನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಮಹಾತ್ಮರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಮಹಾತ್ಮರು ಎಂಬ ಅರಿವು ನನಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದಂತಹ ಪೂರ್ಣಪಾಠ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಹೇಡಿತನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಯೋಗ್ಯ. ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆದರ್ಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ ನಾನು ಒಂದು ಮೂಕಭಾವನೆಯಿಂದ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೌರವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೇಶಯವರೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆದದ್ದು ಯಾರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಹಿತವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಘನತೆ ಗೌರವ, ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ವಿಷಯ, ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ವಿಷಯ ಇವೊತ್ತು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಏನು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇ ಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆ ಹೇಳಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಡಿದರು ಅದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಮೋಷನ್ ಮೂಡಿಸಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಅವರನ್ನು ಮಹಾತ್ಮರು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಮಹಾತ್ಮ ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಆ ಪಾರ್ಟಿ ಈ ಪಾರ್ಟಿ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಯಾವ ಭಾರತೀಯನಿಗೂ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಭರತಖಂಡ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ಮತ್ತು ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿಂದ ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಈ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ, ಮಹಾತ್ಮರಾಗಿರತಕ್ಕವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಎ) ಆಗಿರಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಆಗಿರಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಭರತಖಂಡದ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಲು ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಇವೊತ್ತು ನಾವು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಇವೊತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರುವ ಶಕ್ತಿವಿಲ್ಲ.

ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಟಿ ನಾಯಕರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಸುವುದು, ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅದು ಪಾರ್ಟಿಯ ನಾಯಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿ ನಾಯಕರು ಯಾವ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಚರ್ಚೆ ಬಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದುವರಿಸದೆ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸವಿನಯ ವಿನಂತಿ.